

IVAN TUŠEK

PRIPOVEDKE IZ MARTINJ VRHA

Rojenica v Mladem vrhu

Rojenica, ki je živel v Mladem vrhu, je hodila s srebrnim žehtarjem molst Groseljnovе krave, ki so se ondod pasle. Noben pastir se ji ni upal tega braniti, ker kdo ve...

Zato pa, ker ji pastirji niso rekli žal besede, je prinesla enkrat h Groseljnu preje in rekla:

»To imejte kot plačilo za vašo gostoljubnost; vijte prejo in nikoli vam ne bo potekla. A nikoli ne smete reči: Konec je potekel ali Konec sem našel. Raje recite: Nitka je potekla ali Nitko sem našel! Če ne rečete tako, bo preje koj konec.«

Groseljnovi so res vse storili po rojeničinem nasvetu in obogateli. Zmeraj so vili in vili klobke, a preje je bilo še vedno toliko kot od začetka.

Groseljnov pastir je potem, ko je zvečer krave domov prignal, moral vsakokrat viti prejo do trde noči. Ker so pastirji ponavadi leni, se je tudi temu stožilo nekega večera in ves nejevoljen reče:

»Da bi bilo že, vraga, vsaj enkrat te preje konec!«

In res, še tisti večer jo je izvil.

Rojenica v Vancovcu

Bilo je še zgodaj spomladi, meseca sušca. Snega je bilo še na debelo povsod po naših gorah. Pa vendar je klicala vsako jutro rojenica z vrha Vancovca k nam:

»Kmet, bob sej! Kmet, bob sej!«

»Zakaj, vraga, mi že ukazuje sejati bob, ko je še toliko snega!« se je čudil kmet. Pa rojenica je le še zmeraj klicala, naj kmet bob seje.

Kmetu se je to čudno zdelo in mislil si je: Rojenica še ni nikoli kaj slabega svetovala, moram jo vendar ubogati. Gre tedaj in obseje njivo ravno čez sredo z bobom. Ko je bil obsejal, pride domov in pravi:

»Četudi nič ne bo, ni velike škode; pol mernika boba gori ali doli — mi vsaj ne bo mogla rojenica očitati, da je nisem ubogal.«

Ko je skopnel sneg, je obsejal z bobom še ostali kos njive za vrhom in za dnom.

Glejte čudo! Kar je boba pozneje sejal, kar ni mogel rasti, in še tistega, kar ga je zraslo, so snedle mušice; kar ga je pa bil vsejal v sneg, je rastel, da nikoli tega — le stročja ni hotel delati!